

ЛИЗАНЕЦЬ ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ

Доктор філологічних наук, професор кафедри угорської філології

Сфера наукових інтересів: українсько-угорські міжмовні (міждіалектні) контакти, українська та угорська діалектологія, лексикографія, фразеологія та лінгвогеографія.

E-mail: peter.lizanec@uzhnu.edu.ua

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations>

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5663-7057>

Петро Миколайович Лизанець народився 2 липня 1930 року в селі Ізвор (нині село Родниківка Свалявського району Закарпатської області) в сім'ї лісоруба.

1936 року вступив у перший клас Ізворської початкової школи. У грудні 1936 року батьки з п'ятьма дітьми переселилися у присілок Шом-Колонія (нині Берегівського району). Тут Петро закінчив початкову школу. У 1941-1944 роках навчався в Мукачівській горожанській школі. У жовтні 1944 року Петра перевели у другий клас гімназії міста Берегове, яку він закінчив у 1948 році. Цього є року Петро Лизанець вступив на українське відділення філологічного факультету Ужгородського державного університету. 1953 року з відзнакою закінчив університет.

У 1953-1965 роках Лизанець П.М. – перший аспірант кафедри української мови, викладач, старший викладач, доцент Ужгородського університету.

1966-2015 роки – завідувач кафедри угорської філології.

1977-1984 роки – декан філологічного факультету Ужгородського університету.

У січні 1988 року Лизанець П.М. очолив новостворений Центр гунгарології при Ужгородському університеті.

Був першим деканом теперішнього Українсько-угорського бнавчально-наукового інституту.

Кандидатську дисертацію «Українські говірки Затисся Виноградівського району Закарпатської області» захистив 1959 року у спеціалізованій Вченій раді Львівського університету. Тут же у 1971 році захистив докторську дисертацію «Угорські запозичення в українських говорах Закарпаття. Угорсько-українські міжмовні контакти», яка упродовж 1970-1976 роках вийшла друком у трьох томах обсягом 120 друкованих

arkusív i zdoぶuла vиsoкy oцiнкy як в Укpaїні, так i за кордонами (Канада, Німеччина, Польща, Словаччина, Угорщина, Югославія).

Упродовж 1992-2003 роках опублікував «Атлас угорських говорів Закарпаття» у трьох томах загальним обсягом 250 друкованих аркушів.

У 2012 році на честь професора Ужгородського національного університету Лизанця М.П., було видано тридцятитомне видання наукових праць, де містяться основні його праці.

Lizanec Péter

Lizanec Péter 1930. július 2-án született Kárpátalján, a szolyvai járási Izvor községben, egy erdőmunkás családjában. 1936-ban itt kezdte meg tanulmányait az elemi iskola első osztályában. Ugyanezen év decemberében az egész család átköltözött a beregszászi járási Som község melletti tanyára, amelyet akkor Somi tanyának hívtak. Az első osztályt már itt fejezte be. 1941–1944 között a munkácsi ruszin polgári iskolában tanult. 1944 októberében átiratkozott a Beregszászi Gimnáziumba, amit 1948-ban fejezett be.

1948-ban felvételt nyert az Ungvári Állami Egyetem Filológiai Karának ukrán tagozatára. 1953-ban kitüntetéses oklevéllel fejezte be az egyetemet, s kapott filológus, ukrán nyelv és irodalom szakos tanári diplomát. 1953-tól 1965-ig az Ungvári Állami Egyetem Ukrán Nyelvi Tanszékének első aspiránsa, majd az egyetem ukrán nyelvi tanszékének előadója, főelőadója, docense. 1966 és 2015 között a Magyar Filológiai Tanszék vezetője. 1977-től 1984-ig az Ungvári Állami Egyetem Filológiai Karának dékánja. 1988 januárjától az ungvári egyetemen megnyitott Hungarológiai Központ igazgatója. A mai Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézet első dékánja.

Kandidátusi értekezését – *Az ukrán dél-kárpáti tiszántúli nyelvjárások a kárpátaljai Nagyszőlősi járásban* – 1959-ben védte meg a Lvivi Ivan Franko Állami Egyetem tudományos szaktanácsa előtt. Nagydoktori disszertációjának témája: *Magyar jövevényszók a kárpátaljai ukrán nyelvjárásokban. Magyar–ukrán nyelvi kapcsolatok*, melyet 1971-ben védett meg ugyanitt. Ebből az anyagból jelentette meg háromkötetes monográfiáját 1970 és 1976 között több mint 120 ív terjedelemben. Művét nagy elismeréssel fogadták Jugoszláviában, Kanadában, Lengyelországban, Magyarországon, Németországban, Szlovákiában és az egykori Szovjetunióban.

A kárpátaljai magyar nyelvjárások atlasza című háromkötetes munkáját több mint 250 ív terjedelemben jelentette meg 1992 és 2003 között.

Az Ungvári Nemzeti Egyetem professzora tiszteletére 2012-ben jelent meg egy 30 kötetes sorozat, amely munkásságának alapműveit tartalmazza.

Основні наукові та навчально-методичні праці:

1. Лизанець П.М. Українсько-угорський словник сталих словосполучень та виразів (Ukrán-magyar állandósult szókapcsolatok és kifejezések szótára). – Ужгород: Карпати, 2009. – 527 с.
2. Lizanec Péter. Magyar-ukrán állandósult szókapcsolatok és kifejezések szótára (Угорсько-український словник сталих словосполучень та виразів). – Ungvár: Kárpáti Kiadó, 2009. – 558 old.
3. A kárpátaljai magyar nyelvjárások szótára. Első kötet. A-K. (Словник угорських говорів Закарпаття. Перший том. А-К). Főszerkesztő Lizanec Péter. – Ungvár: Kárpáti Kiadó, 2012. – 524 old.
4. A kárpátaljai magyar nyelvjárások szótára. Második kötet. (Словник угорських говорів Закарпаття. Другий том.). Főszerkesztő Lizanec Péter. – Ungvár: Kárpáti Kiadó, 2013. – 433 old.